

---

## FRANSA'NIN TUTARSIZLIĞI - 13 TEMMUZ 2010

Deniz ALTINBAŞ

12.04.2009

---

Fransız Senatosu, sözde Ermeni soykırımını inkar etmenin suç sayılması ile ilgili yasa tasarısını gündemine aldı. Fransa, soykırım, savaş ve insanlık suçlarını inkar ya da tahfif edenleri cezalandırmayı öngören çerçeve kararına, bu suçlara uluslararası bir mahkeme tarafından karar verilmiş olma şartını getirmişti. Dolayısıyla böyle bir yasanın çıkması beklenmese de, ülkedeki Ermeni lobisinin gücü ve özellikle Sosyalistler üzerinden Türkiye'ye uygulanan baskılar biliniyor. **Fransa 1915 olaylarını 2001 yılında Parlamentosu tarafından soykırım olarak kabul ederken, Cezayir ve Ruandadaki soykırım ve katliamlardaki suçunu inkar etmeyi ve özür dilememeyi sürdürüyor. Üstelik bu konularda üzerine gelindiğinde saldırgan bir şekilde tepkiler verebiliyor.** Türkiye'nin Ermeni meselesi ile ilgili savunmaları ise ifade özgürlüğüne tahammülsüzlük ya da inkarcılık olarak değerlendiriliyor.

Geçtiğimiz aylarda Cezayir Meclisinin gündemine Fransız sömürge döneminde işlenen suçların yargılanmasını talep eden bir yasa teklifi gelmişti. Öneride, sömürge suçları ile ilgili uluslararası bir mahkeme kurulması da vardı. Fransa'nın Cezayirde bir milyon civarında kişiyi katlettiği ileri sürülüyor.

**Fransa'nın bu duruma dışişleri bakanı aracılığıyla verdiği resmî yanıtı, her zaman Türkiye'nin söylediği gibi, geçmişi tarihçilere bırakalım şeklinde oldu.** Devlet bakanlarından Hubert Falco, yasa teklifini hakaret içerikli ve haddini aşan Fransa karşıtı bir girişim olarak niteledi. Cezayir hükümetine yakın isimlerden bir Cezayirli ise Fransa Ermenilere yapılanlar için Türkiye'yi suçlu bulma hakkını kendinde gördü. Neden Cezayirde kendi suçlarını tanımıyor? şeklinde konuştu.

2010 yılı Cannes Film Festivalinde Fransa'nın Cezayirdeki sömürge geçmişi ile ilgili bir film de sert tepkilere neden oldu. Tarihin inkarcı bir şekilde yeniden yazıldığı, vahşeti Müslümanların mı yoksa Avrupalıların mı başlattığının tam bilinmediği, festivalin fırsatçılar tarafından kullanıldığı gibi yorumlar yapıldı. **Sarkozynin iktidardaki partisinin Cannes milletvekili, bir film Fransayı ya da Fransız askerini aşağıladığı zaman kendimi kötü hissediyorum şeklinde konuştu.**

Avrupalılar, bugün olduğu gibi, o dönemlerde de sömürgeciliğin aslında doğru ve ahlakî olduğunu kanıtlamaya çalışmışlardır. Geri kalmış ırklar olarak aşağılanarak sömürmenin gayriahlakiliğine bir gerekçe bulunmuştur. **Avrupalılar, sömürgeciliğin medeniyetin yayılmasına hizmet ettiğine inandıklarından, sömürge halklarının kültürlerini tahrip ederek, yerine kendininkileri koymalarını, bu hizmetin bir parçası, bir görev (mission civilisatrice) olarak görmüşlerdir.**

Evrensel olduğunu iddia ettikleri Batılı değerleri geri kalmış insanlara götürmeyi bir medenileştirme görevi olarak gören Fransızlar da, hâlâ sömürgeciliği her iki taraf açısından olumlu olarak görüyorlar. Bu durum, sömürgecilik meselesi ile ilgili tartışmaların uzamasına sebep oluyor. Örneğin Fransız ders kitaplarına kısa süre önce eklenen sömürgeciliğin, uygulanan ülkelere fayda

getirdiği şeklindeki ifade büyük tartışmalar getirmiştir. **Sömürgeciliği, Avrupalıların daha statik toplumlarda yaşayanlara teknik götürmesi şeklinde tanımlayanlar olduğu müddetçe sömürgeciliğin suç olup olmadığı konusu tartışılmaya devam edecektir.**

Fransa, toplam 12 adet nükleer denemeyi 1960lı yıllarda Cezayirde gerçekleştirmişti. Bu tarihten sonra yaklaşık 50 deneme daha Fransa'nın deniz-aşırı topraklar olarak nitelendirdiği, Pasifikte bulunan eski sömürgeleri olan Fransız topraklarında yapıldı. Böylece gerçek Fransızların refahı için aşağı olarak görülen ve sömürge geçmişleri nedeniyle hâlâ yönetici-yönetilen ilişkisinin bulunduğu düşünülen önemsiz bölgeler feda edilmiştir.

Fransa, Cezayir konusundaki suçlamaları kabul etmiyor, resmî tepkiler dahi sert bir şekilde veriliyor, tarihi siyasetin yazamayacağını, tarihin tarihçilere bırakılması gerektiğini söylüyor. Türkiye ise, suçlamalara karşı söylediği her cevap nedeniyle eleştiriliyor. **Fransa, Türkiyeyi bu kadar köşeye sıkıştırdığını düşünürken, hiç mi empati yapmıyor?**

---

Kaynak/Source: